

Výčet kombinací písmových znaků

E. Svatošová, Verze 1.2

Zdroje:

Učebnice vědecké grafologie, V. Schönfeld, 4. vydání (rámec výčtu)

Grafologie více než diagnostika osobnosti, J. Jeřábek, 5. vydání (doplnění výčtu)

Skripta Calix, 1. až 4. semestr v letech 2007 – 2009 (doplnění výčtu)

Semináře Calix v letech 2007 – 2009

Baumtest – Zdeněk Althan

Obsah:

Vázání.....	3
Velikost.....	4
Šířka/těsnost.....	4
Tlak.....	5
Těstovitost/Ostrost.....	5
Tah a pnutí.....	6
Čára.....	6
Úběžnost.....	7
Psací rychlost.....	8
Spojitosť.....	9
Sklon.....	9
Plnost/hubenost.....	10
Délky, délkové rozdíly.....	11
Začátky a konce.....	12
Zjednodušení/Obohacení.....	12
Diakritika, interpunkce, škrty.....	12
Řádkování.....	12
Písmové okraje.....	13
Podpis.....	13
Písmový obraz.....	14
Komplexní dojmové znaky.....	14
Typologie.....	15
Symbolika.....	15
Činitelé ovlivňující rukopis.....	15
Sexualita v písmu.....	15
Kresba stromu.....	16
Kresba postav.....	19

Čisté vázání – úhel

- s pravidelností
- se šířkou/těsností
- s větším tlakem
- s ostrostí
- změklý úhel
- opřený úhel (Sacré-Coeur)
- žraločí zub
- začáteční/závěrečný úhel
- vzepření se úhlu rytmem
- žraločí zub s nitkou
- jiné úhlové formy než vázání

Čisté vázání – girlanda

- pravá/nepravá (zmechanizovaná)
- zmechanizovaná úplně ztuhlá/ochablá
- pouze úvodní/úvodní/koncová
- s ostrými úvodními tahy
- s nepravidelností
- se silným tlakem
- s těsností/šířkou/s přílišnou šířkou
- s hlubokým sedlem
- smyčková

Čisté vázání – arkáda

- s pravidelností
- úvodní/koncová zabodnutá
- s toporným/slabým tlakem
- úvodní + chybějící koncové tahy
- se šířkou/těsností
- s pravým sklonem
- opřená
- zavináčová (smyčková)
- jiné arkádovité formy než vázání
- ochablá

Smíšené vázání

(kombinace čistých vázání)

- pravé i nepravé (mnohostrannost/nevyhraněnost)
- girlandy s příměsí arkád
- girlandy s příměsí úhlů
- arkády s příměsí girland
- úhlová arkáda
- zaměňování spojů

Nitka

- stabilní nitka
- labilní nitka se smytými dalšími vázáními
- ligatura
- erupivní nitka
- důvod vzniku nitky (spěch, rychlost, apod.)
- koncová nitka bez spěchu
- dvojoblók s/bez pravidelnosti
- školské vázání (nepřiznaná nitka)
- nitka v písmu vysoké úrovně
- nitka + plošná "a", "o"

Setřelé vázání (kombinace)

- šířka/těsnost + úhel/girlanda/arkáda
- tlak + úhel/girlanda
- nitka + rychlost + slabší tlak
- nitka + tlakově zdůrazněné konce
- úhel + zdůrazněné uvozovací tahy

Velikost písma

- v pravidelném/nepravidelném písmu
- pravá velikost/reaktivně získaná
- zvětšování relativní velikosti při zrychlení/zpomalení
- kolísání velikosti SZ + silný/slábý tlak
- zdrobňování HZ a DZ při zrychlení/zpomalení
- HZ a DZ velikostně zdůrazněné + dobrý řádkový rozestup
- **velké písmo +**
 - banální tvary
 - šířka + sklon doprava
 - ozdoby, přídatky
 - fixace 4a + zdůrazněné počátky či podpis
 - těsnost
- **malé písmo +**
 - těstovitost + mazlavost
 - pravidelnost + drobnost
 - malé rozdíly délek
 - u mladistvých
- **konce a začátky:**
- zvětšování/zmenšování konců slov
- nápadná velikost jen na začátku
- velký začátek slov + postupné snižování velikosti "i"
- počáteční důraz + bobtnavý tah
- počáteční zdůraznění velikostí a těsností
- nedotažené, menší či chybějící koncové tahy
- počáteční důraz + nepatrný koncový důraz
 - zesiluje: úhlová arkáda, těsnost, opřenost, závit, krycí tahy, pomalost, stojatost, školní vázání
 - zeslabuje: pravidelnost, tlak, malé délkové rozdíly, šířka, girlanda, pravý sklon, dobré tempo

- počáteční nepatrný důraz + koncový důraz (zesilují i zeslabují stejné znaky jako předešlou kombinaci znaků)

Šířka a těsnost

- pravá/nepravá šířka s pravidelností
- šířka + pravidelnost + sklon doleva
- kolísavá šířka
- rozšířené konce slov
- zúžené začátky slov
- rozšíření + silný tlak + silné dolní délky + pomalé tempo + ozdoby
- těsnost/šířka v písmu mladistvých
- **šířka +**
 - velikost + pravý sklon
 - úhel/girlanda/arkáda
 - pravý sklon/stojatost
 - pravý sklon + rychlost + rytmický tlak + spojitost + stoupavé řádky + větší délkové rozdíly
- **těsnost +**
 - pravidelnost
 - úhel/arkáda/girlanda
 - stojatost + slabý tlak
 - nespojitost + stojatost + nápadné využití prostoru
 - slabý tlak + velikost
 - znaky sebedemonstrace
 - jdoucí do krycího tahu + kolísavý sklon
- **krycí tah**
- krycí tah v HZ + rozmazané tvary
- krycí tah v DZ
- **terciální šířka:**
 - velká/malá
 - střídavá + kolísavé řádkové rozestupy
 - velká + drobné písmo
 - velká + řádkové rozestupy + velikost písma

Tlak

- patrnost rozdílů mezi základním a vlasovým tahem
- tlakové **přemístění** (zohlednit věk; obvykle + sklon doleva)
- postranní tlakové přemístění
- **bobtnavý** tah (zohlednit věk)
- bobtnavý tah + kudrny
- sporadická tlaková místa (tlakové bloky)
- ubývání tlaku v základním tahu/v dlouhých písmenech
- provedení příčných tahů (směr, tlak, pozice)
- šavlové tahy v dolních délkách
- nehmotné křivky
- kolísání tlaku + nepravidelnost + ostrost
- směrový tlak
- **slabý tlak +**
 - nepravidelnost
 - rychlost + nitka
 - pravý sklon + drobnost + nepravidelnost
 - sklon vpravo + zdrobňování + klesání řádků
 - stojatost
 - pravidelnost
 - kolísavá výška "i"
 - úhel
- **silný tlak +**
 - kolísavá výška "i"
 - girlanda
 - pravidelnost
 - těstovitost
 - zdůrazněné předimenzovaná DZ
 - pomalost
 - velikost písma
 - úhel
 - zesílená DZ+ pomalé tempo + ozdoby + značné rozšíření

• tlakově zdůrazněné:

- začátky
- konce + chybí uvozovací tahy
- konce + nitka
- a délkově zdůrazněné konce
- vertikální/horizontální tahy
- oslabené začátky
- diakritika
- silné/slabé dolní délky

Těstovitost a ostrost

- tenké písmo
- **těstovitost**
 - pravá/umělá/tlumená
 - + tlak
 - + rozmazanost
- **ostrost +**
 - nepravidelnost + kolísání tlaku
 - prodloužené tahy nahoru
 - silný/slabý tlak
 - slabý tlak + stupňováno dýkovitými a drápvitými tahy a harpunami
 - v koncových tazích
 - v příčných škrtech + špičaté koncové tahy
- zdůrazněné uvozovací tahy + úhel
- škrť přes život (poraženecký škrť)

Tah a pnutí

- šťavnatý/suchý tah
- měkký/tvrký tah
- prázdný mechanický/vibrující tah
- křišťálový tah/mrtvý skelný tah
- určitý/neurčitý tah

- **dynamický tah**
 - **napjatý** (slučitelný se všemi strukturálními znaky písma)
 - **uvolněný**
 - neslučitelný s narušeným rytmem, pomalostí, ostrými čistými úhly, zřetelnými arkádami, nespojitostí a těsností
 - málokdy se pojí s nepravidelností, levoběžností, hubeností, zdůrazněnými dolními délkami a velkými délkovými rozdíly

- **adynamický tah**
 - **ochablý**
 - neslučitelný s dobrým rytmem, rychlostí, ostrými čistými úhly
 - omezuje vznik pravidelnosti, stojatosti, ostrosti a arkád (ve spojení s ochablým tahem mají tyto znaky záporný význam)
 - všechny ostatní písmové znaky získávají s ochablým tahem záporný význam
 - **zabrzděný**
 - neslučitelný s rytmem, rychlostí, pravoběžností, šířkou
 - omezuje pravosklonnost, spojitost a malou délkovou rozdílnost

- **v kombinaci s tlakem**
 - napjatý s tlakem/bez tlaku
 - uvolněný s tlakem/bez tlaku
 - ochablý s/bez tlaku
 - zabrzděný s/bez tlaku

- ochablý/napjatý tah + těstovitost
- přítomnost vodorovného/hloubkového/výškového pnutí či jeho absence
- silné/slabé napětí v písmu
- hyperkinetický/hypokinetický tah

Čára

- homogenní/granulovaná
- amorfní
- tvrdá/měkká
- roztřesená/pevná

Úběžnost

- levoběžnost/pravoběžnost
- zvýšená levoběžnost/pravoběžnost v písmových pásmech
- prostorová plnost pohybu
- zahnutí DZ délek opatřené špičkou
- příčné tahy doleva/doprava v HZ
- vyhloubená/vypouklá SZ a DZ písmena
- nalomeniny (kombinace tendence doprava/doleva)
- **pravoběžné tvary**
 - dlouhé rovné začáteční tahy
 - dlouhé vodorovné koncové tahy
 - dlouhé vodorovné koncové tahy nasazené v úhlu
 - vybočující koncové tahy v těsném písmu
 - prodloužené příčné tahy
 - vysoko nasazené a prodloužené příčky "t" (protekční tah)
 - příčka "t" nasazena vpravo od kmene
 - příčka "t" spojena s následujícími malými písmeny
 - stoupavé přeškrty s tlakem
 - zvýšená pravoběžnost v DZ + třaslavý tah dolů
 - zvýšená pravoběžnost v DZ + provedení spoje vpravo
- **levoběžné tvary**
 - příčka "t" nasazena vlevo od kmene
 - vzletný uvozovací tah
 - uvozovací tah křivka + pomalost/rychlost
 - přívětivý uvozovací tah + závit doleva (+ ostrý tah)
 - dráповé tahy, harpuny (francouzská grafologická škola)
 - harpuny v HZ
 - odpadnutí koncových tahů
 - koncová arkáda
 - zvrácená hlavička "d" (+ útočné zakončení)
 - levoběžnost v diakritice u intelektuálů
 - levoběžnost v obchodnických písmech
 - zatáčka (levoběžný arkádový tah)
 - zahnutí DZ délek doleva
 - smyčky DZ odvádě doleva
 - závit doleva v DZ délkách
 - DZ ve tvaru trojúhelníků (+ tlak + úhly)

- **znakové s kupiny úběžnosti**

- smyčky **doleva**, přídatky, chybějící konce, arkády, těsnost, krycí tahy, zakřivené koncové arkády, zatarasení doprava, zavinutá horní znaménka a písmenka zauzlená doleva
- mírná levoběžnost, tlak, úhly, pravidelnost, těsnost, rovný řádek, přesná horní znaménka, zauzlené f a "t", stejně velká krátká písmena
- levoběžnost, vracivé tahy, drápy, všeobecná ubíhavost doleva, velké rozdíly délek, těsnost, rychlost, stoupající řádek, spojitost
- levoběžnost, tlak, pravidelnost, velké DZ, úhly, těsnost, sklon vpravo
- **pravoběžnost**, nepravidelnost, bohaté střídání tvarů, sklon vpravo
- sklon vpravo, přestávky v jinak spojitém písmu, vysoká a vznosná horní znaménka

Psací rychlost

- zohlednit situaci, v jaké rukopis vznikl; uspěchanost
- náhlé zrychlení psacího tempa (a tlaku) v pubertě
- kombinace rychlosti a tlaku
- spěch a slabý tlak (+ nitka)
- zpomalení psacího tempa (zohlednit věk a zdraví)
- přechodné zpomalení ve slovech, u kterých pisatel cítí zábrany
- přechodné zrychlení v místech doprovázených afekty
- kolísavá rychlost + proměnlivý tlak (+ tlakové bloky)
- výklad šířky (snížení významu) v rychlém písmu
- **pomalé písmo**
 - +tlak + pravidelnost + zvýšené zdůraznění dz (+ skutečná těsnost a levoběžnost)
 - + dodatečné opravy
 - + mouchetování (+ případné znaky neupřímnosti)
 - neplavnost, nevzletnost, nepravidelnost a kolísavá šířka, výkyvy v tlakovosti, těstovitost, třaslavé tvary, vyhýbání se napínajícím pohybům zlomy v hz
- **rychlé písmo**
 - + pečlivě nasazená horní znaménka
 - + časté opravy
 - + znaky pomalosti

Spojitost

- napojovaná místa (umělá spojitost)
- nepřímá úměra mezi mírou inteligence a spojitostí
- **výklad**
 - podle francouzské školy, později Klagese (nеспoutanost/ulpívání)
 - Pulverův (stupeň dosaženého přizpůsobení)
 - Duparchy-Jeannez (typ paměti pojící se s mírou spojitosti)
 - odděleně psaná počáteční písmena (coup d'oeil juste) + možné zdůraznění těchto písmen (tzv. Pulverova pomníková póza)
- **spojitost**
 - zapojování horních znamének (s tendencí doleva/doprava)
 - zvýšená pravoběžnost zapojováním velkých písmen bez koncových tahů (zvýšená spojitost) v souladu se zvýšenou pohotovostí ke kontaktu
 - nadměrná spojitost/spojování slov
- **nespojitost**
 - vědátorské písmo: nespojitost + drobnost + těsnost + strmost s velkými mezislovními mezerami
 - jednotlivá písmena stojící odděleně uprostřed slova
 - rozkouskování písma, rozpad (patologie)
 - nespojitost v písmu mladistvých
- **kombinace obojího**
 - spojené začátky + nespojené konce
 - nespojené začátky + spojené konce
 - mezery v jinak spojitém písmu

Sklon

- kolísavost či naopak vyrovnanost sklonu (velmi šikmé, šikmé, vzpřímené, kolmé (strmé), doleva šikmé, extrémně doleva šikmé)
- písmo s nepravou strmostí (+ tvarová chudost)
- zohlednit věk u levosklonného písma
- kolísání sklonu uvnitř slov (zohlednit zběhlost v psaní a rozlišit činitele náladového kolísání)
- dolní délky s kolísavým směrem
- **šikmost (pravý sklon)+**
 - šířka + rychlost + tlak + spojitost + větší délková rozdílnost
 - hranatost + pravidelnost
 - nepatrný tlak + nepravidelnost + girlanda (+ pravoběžnost + proměnlivé tvary)
 - tlak + pravidelnost + rychlost + úhel + těsnost + levoběžnost
 - koncová nitka + spojitost (+ ostrost horních délek, znaky kritického rozlišování)
 - šířka + velikost + girlandy

- přibývající šikmost doprava (zejm. u dlouhých písmen) + rostoucí tvary horních délek
- tlak + velké dolní délky + úhel + pomalost + těsnost + levoběžnost (+ znaky neupřímnosti)
- šířka + velké mezery mezi slovy a mezi řádky
- šířka
- šířka + velikost
- slabý tlak + klesavý řádek + drobnost
- šikmost dlouhých a středních písmen + strmost kratších písmen (+ šikmé slovní začátky při rostoucí strmosti)
- rostoucí šikmost dolních délek - dolní délky zahnuté doleva (zejména "g" a "f"; časté pro pubescenty)
- **strmost (kolmost)+**
 - strmost doleva + těsnost + arkády
 - silný tlak + zdůrazněné dolní délky + pravidelnost + spojitost + zjednodušenost + pravoběžnost + šířka + malá délková rozdílnost + nezdůrazněné začátky + mírné až pomalé psací tempo
 - slabý tlak + pomalé psací tempo + začáteční tlak + koncová arkáda nebo chybějící koncový tah dolů případně zkrácený zákl. tah + levoběžnost
 - šířka
 - strmost doleva + šířka (většinou nepravá)
 - strmější poloha slovních konců (+ šikmost doleva)
 - příkrost + těsnost + přerušovaná písmena + pečlivé zužitkování místa
 - dolní délky opřené doprava (+ stojatost)

Plnost a hubenost

- výskyt plnosti/hubenosti v některém z pásem
- široce rozmáchnuté písmo + plnost + plošnost
- plnost v HD + levoběžnost
- obzvláště načechrané, oteklé tvary HD
- kombinace plnosti a těstovitosti
- nadměrná plnost začátečních písmen (často + obohacení) + bobtnavý tah)
- plnost + řádkové průplety + mezery v písmovém obrazu
- plnost vedlejších částí
- ojedinělá výrazně plná místa v SD
- výrazná plošnost písmen "a" a "o" + nitkovitá "m" a "n"

Délky, délkové rozdíly

- zdůrazněné horní délky/dolní délky
- **dolní délky**
 - zdůrazněné bez tlaku/s tlakem
 - extrémně protažené
 - zjednodušené (kostrovité)
 - velká a plná DZ
 - opřené doprava (zvláště u stojatého písma)
 - nápadně nestejnomyerné
 - vydatnost dolních délek + silný tlak
 - obohacení/zjednodušení
 - nalomeniny
 - bobtnavý tah, tlakové bloky
 - stažení krátkých písmen do oblasti dolních délek (vystupňované zdůraznění dolních délek) (+ ochablý tah)
 - stejnoměrnost/nestejnomyernost délkového rozsahu u dolních délek
 - vydatné DD + tlakový důraz + šířka + šikmost + bohaté napětí + rychlost + stoupající řádky + úhly (+ levoběžnost)
 - zdůraznění DD u mladistvých
- **horní délky**
 - zdůrazněné + malá DZ
 - nápadná nestejnomyernost
 - nápadné postupné stoupání a sestupování
 - stoupající/klesající
 - výrazně zvětšená diakritická znaménka; umístění diakritiky
 - náboženské křivky
 - zakrnělé + silně zdůrazněné délky dolní
 - zdůrazněné HD + spojitost + zjednodušenost
 - kolísavý délkový rozsah horních délek
 - zdůraznění HD u mladistvých
- **délkové rozdíly**
 - velké DR + zdůraz. začátky + těsnost + velikost + písmena těsná, úzká, stoupající
 - velké DR + dobře vyvinuté horní i dolní délky
 - velké DR + neklidně trhavé DD + bobtnavé tahy (puberta)
 - velké DR + velké písmo (SZ)
 - malé DR + zdůrazněné DD + dobře členěné řádky + tlaková síla + spojitost + pravidelnost + strmost + zjednodušenost + drobnost + nezdůrazněné začátky + nestoupavá písmena + pravoběžnost + přesně umístěná diakritika + střední až pomalé psací tempo
 - malé DR + malé/velké písmo (SZ)

Začátky a konce

- zdůraznění/potlačení
- **úvodní tahy**
 - jednoduché krátké/dlouhé
 - složité, dlouhé, levoběžné
 - velmi krátké až chybějící
- **koncové tahy**
 - jednoduché krátké/dlouhé
 - dlouhé složité
 - useknuté
 - zabodnuté pod linku (+ zesílený tlak)
 - šavlovité, kyjovité, levoběžné, harpuna

Zjednodušení a obohacení

- **rozlišení**
 - přirozeného obohacení a nevkusného
 - přínosného zjednodušení a zanedbanosti
 - stylizace umělecké a stylizace maskující
- **zjednodušení**
 - skript jako úsilí o jasnost
 - zvyšující/snižující zřetelnost
- **obohacení**
 - zvýrazňování nepodstatných částí písma
 - v HZ + plnost
 - v HZ + hranatost
 - v HZ + kulatost
 - v HZ + zřetelnost
 - v HZ + nečitelnost

Diakritika, interpunkce, škrty

- přesně/nepřesně umístěná
- rozmanité kladení znamének v písmu vyšší úrovně
- předbíhající/zpožďující se
- umístěná po napsání písmene/slova

- umístěná před napsáním písmene
- vysoko/nízko umístěná
- vepsaná do SZ
- spojená s písmenem, které mění
- spojená s následujícím písmenem, ob písmeno či dokonce o více než ob písmeno
- chybějící (pozor na vliv psaní SMS či do ciziny)
- velká nápadná/malá nenápadná
- ostrá/měkká
- se silným/slabým tlakem
- tečka psaná jako ležatá/stojatá čárka
- místo tečky kroužek
- místo tečky malá arkádka otevřená doprava/doleva
- častá/méně častá interpunkce v textu
- provedení škrty, přepisů
- podtrhávání

Řádkování

- **rozlišení**
 - afektivních a psychologických příčin
 - pravého stoupání rovného řádku a uměle vzniklého nakloněním papíru
 - vlivů při napsání klesajícího řádku
 - klenutého řádku a obloukovitého
- směr a tvar
- nejdříve klenutý, pak klesající řádek (někdy až pod okraj)
- nerespektování linky (padání pod ni, létání nad ní, vyhýbání se jim)
- lpění na linkovaném či čtverečkovaném papíře
- řádkový rozestup (malý, průplety, velký, vyhýbání se průpletům při prodloužené DZ)

Písmové okraje

- stejně široké písmové; výrazně pravidelné
- rovné úzké/široké
- rozšiřující/zušující se
- vyduté/vypouklé
- silně kolísavé
- úplné zaplnění pravého okraje + velké písmo + šířka
- svažující se řádky přes okraj
- vyplňování okrajů přídávky
- nepravidelný pravý okraj (významný pouze při větších výkyvech)
- stoupající řádky + překračování pravého okraje

Podpis

- provedení křestního jména a příjmení
- výklad s ohledem na dobu a společenské konvence
- symboly související se zaměstnáním
- tečka za podpisem
- podtržený podpis
- přeškrtnutí podpisu
- šavlové, dýkové, lasovité tahy, harpunky, smyčky
- **písmové znaky:**
 - čitelnost/nečitelnost
 - levosklonný
 - úvodní tahy a koncové tahy, adjustace; rázný koncový tah se silným tlakem
 - plný/těsný
 - obalený čarami
 - mnoho svižných spirál
 - druh vázání
 - velká samostatně stojící písmena se zdůrazněnými kudrlinkami
 - stoupavý a zvětšující se podpis
 - umístění podpisu
- **ve srovnání s vlastním textem:**
 - podpis patřící k písmu x patrná rozdílnost
 - výraznější, větší, stoupavý, zdobný, vyumělkovaný, podtržený
 - menší, zjednodušený, nevýrazný, klesající
 - více/méně tlakový
 - kolmější/ležatější

Písmový obraz

• členění, členitost

- dobré členění + dobrý odstup řádků a slov
- podezřelé mezery v textu
- průplety
- velké mezislovní mezery (+ velké meziřádkové rozestupy + velikost)
- malé mezislovní mezery a meziřádkové rozestupy
- hustota písma

• pravidelnost

- pravidelnost + úhlové vázání
- posouzení tlaku u pravidelnosti jako afektivní protisíly vůle (jak moc jsou vyvinuté city a afekty potlačovány vůlí)
- nechtěné příznaky předstírání jiného písma: pravidelnost, těsnost, tlak, nespojitost
- ztráta významu nepravidelnosti v rychlém písmu
- kolísavá pravidelnost (+ slabý tlak)
- nepravidelnost + silný tlak

• písmový obraz

- uspořádaný/neuspořádaný
- příliš těsný/široký (řídský) PO
- nadhodnotný PO
- strnulý PO (pravidelnost, vzpříčení DD doprava, těsnost, úhel, ostrost a hubené smyčky)
- neživotný PO (neostré tahy, sklon k nitce, otupené úhly, měkká obloukovitost, slabý až mírný tlak, pomalé tempo)
- zatarasený PO (nadměrné zdůraznění svislého pohybu na úkor vodorovného, jednotvárný průběh, velký svislý rozsah délek)

- zatarasený PO se zdůrazněnými dolními délkami
- infantilní PO (nedostatečné členění, nemotornost, školní typ písma, třaslavost, zkroucené základní tahy)

Komplexní dojemové znaky

- souladnost písma, rytmus – využití diagramu impulzů
- rozvolněná, nikoliv narušená souladnost
- výklad některých znaků v souvislosti s rytmem (jak a proč jej narušují)
- dojem z písma, příměry
- pohyb (pohyblivost, přirozenost, uvolněnost, neforemnost, neohraničenost, neohrabanost)
- forma (foremnost, názornost, prokreslení, záměrnost, nepřirozenost, umělost)
- fixace
- rytmy (pohybu, formy a členění)
- 4 kritéria pro pravidelnost podle F. Kleina
- 4 kroky k definici rytmu podle F. Kleina
- přítomnost rytmu členění + absence rytmů pohybu a formy
- individuálnost
- harmoničnost

Typologie

• Temperament

- typologie klasická temperamentová (Hippokrates, Galenus)
- základní typ zaměření (Jung)
- typologie konstituční (Kretschmer)
- dvourozměrný model temperamentových vlastností (Eysenck)

• Kognice

- funkční typologie (Jung)

• Motivace

- základní typologie vztahovosti (Leary)
- typologie hodnotové orientace (Spranger)

Symbolika

- tři rozměry (výška, šířka, hloubka)
- rovina horizontální (vlevo, vpravo)
- rovina vertikální (nahore, dole)
- písmové zóny (pásma) horní/střední/dolní
- kvadranty I./II./III./IV.
- základní symbolické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, spirála, kříž)

Činitelé ovlivňující rukopis

- fyzikální podmínky (papír, podložka, okolnosti)
- psací náčiní a jeho úchop
- intoxikace, nemoci a úrazy
- pohlaví, věk, vzdělání
- levorukost, pravorukost
- sociální role, psychický stav

Sexualita v písmu

- převaha pohybu/formy
- fixace, vázání, tah, tlak

- těstovitost, ne/pravidelnost
- tvary v DZ, míra zdůraznění, délka, plnost, tah, tlak a těstovitost smyček
- zatarasený písmový obraz
- písmeno "g" psané jako číslo 8
- zdůrazněná plnost u velkých úvodních písmen (B, R, P, D)
- levoběžná horní nožička u písmene "d" psaná se smyčkou
- **dolní zóna, smyčka:**
 - základní tvar: štíhlá, oblá, uzavřená, dotažená do SZ, (plynule napojená na další písmeno)
 - trojúhelníkový tvar smyček
 - zobáček (krátká špička nedotažená nahoru), tlakově zesílený tah k sobě
 - plnost/kostrovitost smyček
 - písmový tlak zdůrazňující dlouhé smyčky
 - kostrovitá smyčka s vyloženě zesíleným tlakem na konci
 - smyčky viditelně slabší než zbytek písma
 - přenesený tlak ve smyčce
 - tlakové zesílení vlasového tahu
 - zesílená levoběžnost (neuzavřená smyčka, jako když praskne a pomyslný obsah vyteče doleva)
 - tvar naběračky či háku, dole kulaté nikoliv špičaté
 - smyčky odvádě (opřené) doprava
 - krycí tahy
 - dolní kličky oddělené od zbytku písmene ve SZ
 - smyčky v podobě osmičky
 - krátké a ochablé dolní délky
 - nalomené, narušené smyčky
 - nezvyklé tvary v DZ
 - kombinace levoběžnosti, silného tlaku a pastózního tahu v DZ

Kresba stromu a postav

- **strom (Kochův Baumtest)**

- celkový dojem
- hodnocení kresby (velikost, koordinace, provedení, zvládnutí)
- symbolika psací plochy; vystoupení do třetího rozměru, papír na šířku
- Grünwaldovo schéma
- kolik dřeva je v takovém stromu
- poměr koruny vůči kmenu
- písmové znaky: převaha formy/pohybu, tlak, dynamika, tahy, čára, tahy, opravy, obtažení, uvolnění/napjatost, celkové zhodnocení odlišnosti od rukopisu či paralely v písmu (nepravidelný tlak, bobtnavý tah apod.)
- strom jako energetický systém (vyboulení a zaškrcení větví, apod.)
- ve vztahu k ročním obdobím
- proporce kresby
- dětská kresba, infantilní znaky v kresbě dospělých; zohlednění věku pisatele
- **části stromu**

- **různé**

- kresba více stromů
 - antropomorfizace
 - používání různých forem v jedné kresbě

- **kořeny**

- viditelné/neviditelné/souladnost se stromem jako celkem
 - kořeny mohutnější než koruna

- **základna**

- na ostrůvku, na pahorku
 - zdůraznění vpravo, rozšířená
 - usazení stromu/pozice (na kopci, ostrově...)
 - příčně situovaná (doleva nahoru, doleva dolů)
 - linie půdy při kmenu (nad základnou, splývání s linií, strom nad základnou)

- **patá kmene**

- široká/zúžená/rozšíření vlevo/rozšíření vpravo/rovný kmen bez paty

- **kmen**

- srdce stromu, provedení či jeho oddělení
 - poranění kmene, dutiny, pahýly, boule a díry
 - zdůraznění kmene, mohutný kmen
 - kmen ve vztahu ke stromu jako celku
 - nesoucí předimenzovanou korunu
 - sklon dopřadoléva
 - kmen jedle
 - vyboulení či zaškrcení kmene
 - tmavý kmen, vyšrafovaný či vybarvený
 - kmen shora otevřený

kmen zdola otevřený
uzavřený, zablokovaný kmen
kmen pronikající celou korunou, kmen typu jedle
přímý kmen

- **kůra, kontura**

přerušovaná, mírné zvlnění, zvlnění jen na jedné straně
hladká kůra, struktura, napodobení povrchu kůry
příměr k fixaci, vázání, oblosti a ostrosti
kontura čárkovaná, přerušovaná, na jedné straně zvlněná, oboustranně mírně
zvlněná, klikatá, ostrá kůra, úplně hladká kůra bez vzorků
zaoblená, zakulacená kůra
stínování vlevo/vpravo

- **koruna**

otevřená, uzavřená, okrouhlá
s věncem arkád, měkčí zvlnění
kombinovaná uzavřenost+otevřenost
větší objem v poměru vůči zbytku stromu
koruna oddělená od kmene
obláčková koruna (zdůrazněná arkáda)
explozivita (jako v komixu obláčky od výbuchu)
koruna ve tvaru lokýnek (trochu jako vlasy Marge Simpsonové)
koruna jako ondulace (volné spirálky, chomáčky)
propletená zmatená koruna
rourovité větve v uzavřené koruně
koruna z otevřených větví a kmene
shora otevřený kmen v uzavřené koruně
dole otevřený kmen do uzavřené koruny (celý průchozí)
okrouhlá uzavřená
rozdělená v obláčky na větvích (jako stromy v africe)
kontura vlnovitá, čárkovaná, roztřesená, větve v koruně ve formě palmových
listů, rozvětvená obtáhnutá,
palmová koruna (prskavka)
špalíkový strom
centrovaný strom
rozbíhavý strom (ohňostroj)
paprskovitý strom
koncentrická koruna, monstrance
koruna klesající podle kmene (prověšení spodku koruny)
stínová koruna (šrafovaná, černá)
bílá místa ve vybarvené koruně
deformace koruny: chybějící část do úplného tvaru (vykousnutí), nevejde se na
papír (shora useknutá či namáčknutá pod okraj a tím pádem zploštělá)

- **větve**

zakončení: jemná, otevřená, špičatá, otevřená rozšířená, trysky, uzavřené, oboustranně otevřené, usekané, rourovité, trny a dýkovité formy, větve ve formě košťat

rozmístění: příliš propletené větve, nepřehledné, vystupující do třetího rozměru, překřičující se ve stejné rovině, rostoucí proti sobě, podepřené větve, různé opory, chudá struktura větví, chybějící větve, pravidelné, paralelní větve, napojování větví v pravém úhlu, mechanické spojování či opakování prvků; koordinace větví harmonická, disharmonická, nesmyslná, větve rostoucí nízko na kmene, směřování větví doleva, doprava, dolů, nahoru, ze středu ven, nápadně paralelní postavení větví, slabé větve na silném kmene

tvar: přerušované či čárkované, zaškrčené, vyboulené, přímé a hranaté tvary větví, oblé, uvolněné křivky, zohýbané větve, krátké ostré čárky v koruně, uříznutý pahýl, zlomená nebo uschlá větev, celek z uzavřených částí (větví a kmene), toporně uzavřené a usekané větve (skoro taková vrba), degenerovaná forma – Lötstamm (kresba jedním tahem, uvnitř prostupná), malé, slabé tenké větve/ silné tlusté větve, přiměřeně formované a rozmístěné větve, jemné větvičky (propletené, nepropletené), tvary, o kterých se vlastně neví, co znamenají

- **listy, plody, krajina a další doplňky**

v celkovém kontextu, plody, listy, padající listy, květy, kresba krajiny příliš mnoho listů, nápadně vypracované listy

zdůrazněné ovoce, ovoce volně v koruně bez spojovacích článků

zvýšená pozornost při kresbě listů apod., pedantská kresba

příliš velké nebo jinak nápadné listy, ovoce

zdůrazněné ovoce a listů v nepovedené či chudé kresbě

exotické ovoce, více druhů ovoce na jednom stromě

vadnoucí, zasychající listů, hnijící ovoce

oběšenci, kostlivci a jiné morbidní doplňky

znázornění větru

letící ptáci nebo ptáci na stromě

stereotypní či mechanické až nutkavé ztvárnění listů, plodů

krajina do detailu nakreslená, či naopak jen naznačená

vyšrafované či vybarvené ovoce či listy

padající nebo spadlé listů

krmítka, hnízda, žebříky, košíky, budky, koše na ovoce, houby a jiné doplňky

- **tvary a principy**

stereotypie

přímé a hranaté formy, či naopak okrouhlé formy

protiformy, závorky proti sobě; křížení

zdůraznění vlevo/ vpravo koruny, úběžnost koruny

sklon kmene

- **postavy**

- určení identifikační figury
- velikost postav, uspořádání na ploše, vzdálenost mezi postavami
- určení obtížně malovaných míst, příp. chybějících částí těla
- postava jako energetický systém
- tělesné proporce, poměry a délky částí těla
- dojem z kresby, mimika ve tváři postav, postoje apod.
- hlava a její velikost, vlasy, tvář, oči široce otevřené, přimhouřené malé, krk chybí, předimenzovaný, nos
- paže, ruce v kapsách, tvar rukou a prstů
- nohy, postoj, pohyb, sezení, ležení, chybějící nohy či slabé nohy
- pohlavní diference, dětský typ kresby figur, opravy či problém v kresbě oblasti pohlavních orgánů
- vzájemné postavení a kontakt postav, protifigura